

Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/aktualnosci/192927,W-Krakowie-odbyly-sie-uroczystosci-pogrzebowe-dr-Wandy-Poltawskiej-Kustosza-Pami.html>
03.05.2024, 12:07

W Krakowie odbyły się uroczystości pogrzebowe dr Wandy Póltawskiej, Kustosza Pamięci Narodowej, Świadka Historii

31 października 2023 r. Kraków pożegnał dr Wandę Póltawską, doktor nauk medycznych, profesor Papieskiej Akademii Teologicznej, przyjaciółkę Jana Pawła II, harcerkę, działaczkę pro-life. Podczas II wojny światowej łączniczkę w polskiej konspiracji, aresztowaną i więzioną w niemieckim obozie koncentracyjnym Ravensbrück.

Dr Wanda Półtawska zmarła w nocy z 24 na 25 października, w wieku niemal 102 lat. Uroczystości żałobne rozpoczęły się od mszy świętej w bazylice Mariackiej, której przewodniczył kard. Stanisław Dziwisz. W podniosłej ceremonii uczestniczyli m.in. prezydent Andrzej Duda z małżonką oraz przedstawiciele IPN: zastępca prezesa Instytutu dr Mateusz Szpytma, dyrektor oddziału w Katowicach dr Andrzej Sznajder i zastępca dyrektora oddziału w Krakowie dr Michał Wenklar. Towarzyszyli także Zmarłej w drodze na miejsce wiecznego spoczynku na cmentarzu Salwatorskim.

Wanda Półtawska z d. Wojtasik urodziła się 2 listopada 1921 r. w Lublinie. Przed wojną kształciła się w szkole Sióstr Urszulanek Unii Rzymskiej w Lublinie. Należała do IV Lubelskiej Drużyny Żeńskiej im. Orłąt Lwowskich.

W czasie wojny działała w konspiracyjnym zespole łączniczek i kurierek pod komendą Marii Walciszewskiej (komendantki konspiracyjnej Chorągwi Lubelskiej). 17 lutego 1941 r. została aresztowana przez gestapo. Po ciężkim śledztwie osadzono ją w areszcie na zamku w Lublinie. Stamtąd, 21 września 1941 r., jako zaocznie skazaną na śmierć, została wywieziona do niemieckiego obozu koncentracyjnego dla kobiet w Ravensbrück. Była jedną z 74 Polek poddanych tam pseudomedycznym operacjom.

13 lutego 1945 r. transportem, pod innym nazwiskiem, wyjechała z KL Ravensbrück, co uratowało ją przed egzekucją. Trafiła do podobozu Neustadt-Glewe, gdzie przebywała do 2 maja 1945 r. Po ucieczce załogi podobozu odzyskała wolność i wróciła do Polski.

Jesienią 1945 r. rozpoczęła studia medyczne na Uniwersytecie Jagiellońskim, a w roku 1964 obroniła doktorat w zakresie psychiatrii. 31 grudnia 1947 r. wyszła za mąż za Andrzeja Półtawskiego. Pracowała jako lekarz psychiatra, jednocześnie wykładając medycynę pastoralną w Krakowie, a później w Instytucie Jana Pawła II przy Uniwersytecie Laterańskim w Rzymie (1981-1984). Była organizatorką i kierowniczką Instytutu Teologii Rodziny, ekspertem oraz członkiem m.in. Papieskiej Akademii Życia.

Została odznaczona papieskim medalem „Pro Ecclesia et Pontificie”. Dama Orderu Orła Białego, uhonorowana Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski oraz wieloma innymi odznaczeniami państwowymi i kościelnymi. Laureatka przyznawanych przez IPN tytułów honorowych Świadek Historii (2018) i Kustosz Pamięci Narodowej (2019).

Wanda Półtawska

Wanda Półtawska
(1921-2023)

(1921-2023)

Wanda Półtawska
(1921-2023). Fot.
Janusz Ślęzak (IPN)

W czerwcu 2021 r. dr Półtawska użyczyła Oddziałowi IPN w Krakowie obszerny zbiór materiałów dotyczących swojego życia i działalności. To dokumenty, korespondencja, fotografie, notatki i inne materiały stanowiące cenne źródło historyczne i świadectwo życia jednej z najbardziej niezwykłych postaci naszych czasów.

Oddziałowe Biuro Lustracyjne IPN w Krakowie zamieściło w katalogu osób rozpracowywanych przez organy bezpieczeństwa państwa dane o dr Wandzie Półtawskiej. Katalog dostępny jest pod adresem: <https://katalog.bip.ipn.gov.pl/osoby-rozpracowywane>

- [List młodzieży do Wandy Półtawskiej](#)